

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 76/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sivistysvaliokunta (SiVM 4/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Toimiala ja ohjaus

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (*palvelukeskus*) edistää työikäisen väestön osaamisen kehittymistä ja osaavan työvoiman saatavuutta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö vastaavat yhdessä palvelukeskukseen toimialaan liittyvästä ohjauksesta. Palvelukeskuksen yleishallinnollinen ohjaus kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Palvelukeskus toimii Opetushallituksesta annetun lain (564/2016) 6 a §:ssä tarkoitettuna Opetushallituksen erillisyyksikkönä.

Eduskunnan vastaus EV 108/2021 vp

2 §

Tehtävät

Palvelukeskuksen tehtävänä on toimialaansa liittyvä:

- 1) tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittäminen ja koordinointi;
- 2) osaamis- ja työvoimatarpeen ennakoititiedon analysointi;
- 3) erityisesti työssä oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville suunnatun ja muuta julkisesti tuettua koulutustarjontaa täydentävän koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden rahoittaminen;
- 4) alueellisten ja muiden yhteistyöverkostojen tuki ja vaikuttavuuden edistäminen.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden rahoittamisesta säädetään 2 luvussa.

Palvelukeskuksella voi olla myös muita sille erikseen säädettyjä tehtäviä.

3 §

Johtaja ja henkilöstö

Palvelukeskuksella on johtaja, joka johtaa palvelukeskuksen toimintaa. Valtioneuvosto nimitää johtajan viiden vuoden määräajaksi, jollei erityisestä syystä ole perustetta nimittää tätä lyhyemmäksi ajaksi. Johtajan nimittämisessä noudatetaan muutoin valtion virkamieslakia (750/1994).

Johtaja ratkaisee palvelukeskuksessa ratkaistavat asiat, jos muuta ei säädetä tai erillisyyksikön työnjaossa määrätä.

Henkilöstön nimittämisestä ja ottamisesta sekä kelpoisuusvaatimuksista säädetään Opetushallituksesta annetussa laissa.

4 §

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvoston nimittäminen, kokoonpano ja päätösvalta

Palvelukeskuksen yhteydessä toimii jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvosto, jonka valtioneuvosto nimittää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvostossa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään 12 muuta jäsentä. Neuvoston puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön edustajat, joista vuorovuosin toinen toimii puheenjohtajana ja toinen varapuheenjohtajana. Neuvoston jäsenenä tulee olla sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön edustaja. Muut neuvoston jäsenet ovat työelämän edustajia.

Neuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtajan lisäksi läsnä on vähintään puolet muista jäsenistä.

Eduskunnan vastaus EV 108/2021 vp

5 §

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvoston tehtävät

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvoston tehtävänä on:

- 1) palvelukeskuksen toiminnan strateginen suunnittelu;
- 2) päättää laajakantoisista tai merkittävistä lausunnoista ja aloitteista;
- 3) laatia esitys 6 §:ssä tarkoitetusta palvelukeskuksen toiminnan kehittämissuunnitelmasta ja sen muutoksista;
- 4) päättää palvelukeskuksen vuosittaisen toimintasuunnitelman painopisteistä.

Neuvosto voi asettaa toimintansa tueksi jaostoja, joihin kuuluu myös neuvoston ulkopuolisia jäseniä.

6 §

Palvelukeskuksen toiminnan kehittämissuunnitelma

Palvelukeskuksen toiminnan kehittämissuunnitelma sisältää toiminnan tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet. Kehittämissuunnitelma laaditaan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan ja sitä voidaan tarkistaa voimassaolokauden aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyvät kehittämissuunnitelman ja sen muutokset.

7 §

Yhteistyö Opetushallituksen ja työ- ja elinkeinohallinnon alueellisten toimijoiden kanssa

Palvelukeskuksen tulee tehdä yhteistyötä Opetushallituksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa.

2 luku

Koulutus- ja osaamispalveluiden rahoittaminen

8 §

Valtionavustusten myöntäminen

Palvelukeskus voi myöntää valtionavustusta:

- 1) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 5 §:ssä tarkoitettujen tutkintojen ja tutkinnon osien järjestämiseen;
- 2) vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) tarkoitetun oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämään koulutukseen;
- 3) yliopistolain (558/2009) 7 §:ssä tarkoitettujen tutkintojen, erikoistumiskoulutuksen ja tutkintojen osia sisältävän koulutuksen järjestämiseen;

Eduskunnan vastaus EV 108/2021 vp

4) ammattikorkeakoululain (932/2014) 10 §:ssä tarkoitettujen tutkintojen, ammatillisen opettajankoulutuksen, erikoistumiskoulutuksen ja tutkinnon osia sisältävän koulutuksen sekä maahanmuuttajille tarkoitettun koulutuksen järjestämiseen;

5) Saamelaisalueen koulutuskeskuksesta annetussa laissa (252/2010) tarkoitettun saamen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestämiseen;

6) koulutukseen hakeutumista ja osallistumista tukevaan toimintaan;

7) toimialaan kuuluvan toiminnan kehittämiseen ja kokeiluihin.

Kokonaisen ammatillisen tutkinnon tai korkeakoulututkinnon suorittamiseen johtavan koulutuksen järjestämiseen valtionavustusta voidaan myöntää vain erityisestä syystä.

Myönnettäessä valtionavustusta ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettun koulutuksen järjestämiseen tulee ottaa huomioon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 c §:ssä tarkoitettujen varainhoitovuoden tavoitteellisten opiskelijavuosien riittävyys koulutuksen järjestämiseen.

Valtionavustuksen tulee kattaa 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettun koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kokonaiskustannukset. Valtionavustuksen määrässä tulee kuitenkin ottaa huomioon 12 §:ssä tarkoitettut opiskelijoilta perittävät maksut. Valtionavustuksista säädetään valtionavustuslaissa (688/2001).

9 §

Koulutus- ja osaamispalveluiden hankinta

Palvelukeskus voi hankkia koulutusta ja muita osaamispalveluita. Edellä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettun korkeakoulututkinnon hankintaan sovelletaan, mitä yliopistolain 9 §:ssä ja ammattikorkeakoululain 13 §:ssä säädetään tilauskoulutuksesta.

Hankinnan kohteeseen liittyvissä laatuvaatimuksissa on otettava erityisesti huomioon koulutus- tai osaamispalvelun laatu, resursointi ja vaikuttavuuden seuranta.

3 luku

Palvelukeskuksen rahoittaman koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset

10 §

Säännelty koulutus

Järjestettäessä 8 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua koulutusta tai 9 §:n nojalla yliopistolaissa tai ammattikorkeakoululaissa tarkoitettua tutkinnon osia sisältävää koulutusta, koulutuksen järjestämiseen, opiskelijavalintaan ja opiskelijaksi ottamiseen sekä opiskelijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sovelletaan, mitä asianomaista koulutusta koskevassa laissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä. Lain 13—16 §:ää ei sovelleta tässä pykälässä tarkoitettuun koulutukseen.

Eduskunnan vastaus EV 108/2021 vp

11 §

Opiskelijaksi ottamisen edellytykset

Opiskelijaksi voidaan ottaa henkilö, jolla on valtionavustuspäätöksessä tai hankintasopimuksessa määritelty osaamistarve ja riittävät edellytykset kyseisen koulutuksen tavoitteena olevan osaamisen hankkimiseen. Lisäksi sovelletaan, mitä asianomaista koulutusta koskevassa laissa säädetään opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä ja kelpoisuudesta opintoihin.

12 §

Opiskelijalta perittävät maksut

Opiskelijalta voidaan periä asianomaisesta koulutuksesta annetussa laissa säädettyjä maksuja, jos perustellusta syystä valtionavustuspäätöksessä näin päätetään tai hankintasopimuksessa sovi-
taan.

13 §

Opiskelijavalinnan toteuttaminen ja opiskelijaksi ottamisesta päättäminen muussa kuin säännellyssä koulutuksessa

Koulutuksen järjestäjä päättää koulutukseen hakeutumiseen ja opiskelijavalintaan liittyvistä menettelyistä. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on opiskelijavalinnan toteuttaminen.

Palvelukeskus päättää opiskelijaksi ottamisesta koulutuksen järjestäjän valintaesityksen perusteella.

14 §

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet muussa kuin säännellyssä koulutuksessa

Opiskelijalla on oikeus saada koulutussuunnitelman mukaista opetusta ja suorittaa opintoja niiden keston ajan. Osallistumisoikeus kuitenkin päättyy, jos opiskelija olennaisesti laiminlyö koulutussuunnitelman mukaiset opinnot ilman hyväksyttävää syytä. Palvelukeskus antaa päätöksen osallistumisoikeuden päättymisestä koulutuksen järjestäjän esityksen perusteella.

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen koulutuksen suorittamisesta. Todistuksesta tulee käydä ilmi koulutuksen laajuus ja keskeinen sisältö.

15 §

Tietojensaanti muussa kuin säännellyssä koulutuksessa

Koulutuksen järjestäjän tulee palvelukeskuksen pyynnöstä toimittaa palvelukeskukselle sen rahoittaman koulutustoiminnan arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan toteuttamiseksi välttämättömät muut kuin henkilötiedot.

Eduskunnan vastaus EV 108/2021 vp

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa salassapitosäännösten estämättä palvelukeskukselle 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun opiskelijaksi ottamista koskevan päätöksen ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun osallistumisoikeuden päättymistä koskevan päätöksen tekemiseksi välttämättömät tiedot.

16 §

Muutoksenhaku muussa kuin säännellyssä koulutuksessa

Edellä 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun opiskelijaksi ottamista koskevan päätöksen muutoksenhakuun sovelletaan, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetään muutoksenhausta opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen. Edellä 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun osallistumisoikeuden päättymistä koskevan päätöksen muutoksenhakuun sovelletaan, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetään muutoksenhausta opiskelijan katsomista eronneeksi koskevaan päätökseen. Alueellisesti toimivaltainen on se aluehallintovirasto, jonka aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 5 §:n 1 momentin nojalla säädetyllä toimialueella koulutuksen järjestäjän päätoimipaikka sijaitsee.

17 §

Koulutustarjonnasta ja osaamispalveluista tiedottaminen

Palvelukeskuksen on tiedotettava palvelukeskuksen rahoittamasta koulutustarjonnasta ja muista osaamispalveluista.

4 luku

Voimaantulo

18 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta 20 .

Laki

Opetushallituksesta annetun lain 6 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Opetushallituksesta annetun lain (564/2016) 6 a §, sellaisena kuin se on laissa 371/2017, seuraavasti:

6 a §

Opetushallituksen erillisyyksiköt

Opetushallituksen yhteydessä voi toimia erillisyyksiköitä, joista säädetään erikseen. Opetushallituksen tuottaa erillisyyksiköille hallinto- ja tukipalvelut. Opetushallitus ja erillisyyksiköt sopivat hallinto- ja tukipalveluiden toteuttamisesta sekä niistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

Opetushallituksen erillisyyksikköinä toimivat:

1) Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetussa laissa (1295/2013) tarkoitettu Kansallinen koulutuksen arviointikeskus;

2) ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 2 §:ssä tarkoitettu ylioppilastutkintolautakunnan kanslia;

3) Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta annetussa laissa (/) tarkoitettu Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus.

Arviointikeskuksen johtaja vahvistaa arviointikeskuksen tehtäviä koskevan työnjaon Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua arviointineuvostoa kuultuaan. Kanslian pääsihteeri vahvistaa kanslian tehtäviä koskevan työnjaon ylioppilastutkintolautakuntaa kuultuaan. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen johtaja vahvistaa palvelukeskuksen tehtäviä koskevan työnjaon.

Erillisyyksikön henkilöstön nimittää tai ottaa erillisyyksikön päällikkö.

Erillisyyksikön tehtävistä säädetään erikseen.

Mitä 3 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 4 §:n 2 momentissa säädetään, ei sovelleta erillisyyksiköihin. Mitä 5 §:ssä säädetään, sovelletaan erillisyyksiköihin ainoastaan tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen hallinto- ja tukipalveluiden tuottamisen osalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 108/2021 vp

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 10 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 532/2017 ja 548/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

10 §

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnettävä rahoitus ja kunnan valtionosuus

---

Suoritteita ei oteta huomioon 1 momentissa tarkoitettuina koulutuksen järjestäjän suoritteina, jos koulutuksen järjestämiseen on myönnetty Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta annetun lain (/) 8 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 579/2015, seuraavasti:

11 §

Yksikköhinta

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää opiskelijaviikkojen, opiskelijavuorokausien, opiskelijapäivien ja opetustuntien yksikköhinnat seuraavaa vuotta varten. Yksikköhinnat määrätään varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaisiksi. Suoritteita ei oteta huomioon yksikköhintoja laskettaessa, jos kyseisen koulutuksen järjestämiseen on myönnetty Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta annetun lain (/) 8 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

perusopetuslain 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään perusopetuslain (628/1998) 40 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 642/2010, 1288/2013, 272/2015 ja 1216/2020, siitä lailla 1216/2020 kumotun 4 momentin tilalle uusi 4 momentti seuraavasti:

40 §

Henkilötietojen salassapito ja käsittely

Kun esiopetukseen osallistuva lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän 26 a §:n mukaiseen esiopetukseen tai 26 §:n mukaan järjestämään perusopetukseen, on aikaisemman opetuksen järjestäjän salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava lapsen opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle opetuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.

Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta 20 .

Helsingissä 23.6.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri